

Motion till riksdagen 2018/19:1759

av **Johan Hultberg (M)**

Bilmålvakter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur möjligheten att registrera fordon på personer som redan har betydande fordonsrelaterade skulder kan begränsas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka att utländska stödligor registrerar s.k. målvaktsbilar på samordningsnummer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Problemet med bilmålvakter, det vill säga personer som går med på att stå som ägare till bilar som egentligen ägs och disponeras av andra, är stort. Tiotusentals bilar är registrerade på bilmålvakter. Den som använder en bilmålvakt gör det bland annat för att undkomma betalningsansvar för fordonsrelaterade skatter, avgifter och böter. Den bilmålvakt som blir ansvarig för kostnaderna betalar aldrig, vilket således innebär att staten går miste om betydande intäkter. Dessutom används inte sällan bilar som ägs av bilmålvakter av kriminella vid andra former av brottslighet som till exempel knarkhandel.

Enligt Kronofogdemyndigheten uppgick det sammanlagda skuldbeloppet för fordonsrelaterade skulder till över 1,9 miljarder vid årsskiftet 2017/2018. Bara sedan 2010 har skuldberget ökat med omkring 660 miljoner kronor. En stor del av dessa skulder är kopplade till problemet med bilmålvakter och trots att vissa lagändringar gjordes 2014 i syfte att underlätta för myndigheterna att tackla problemet, tycks det fortsätta att växa. Det finns exempel på enskilda personer som har skulder på tiotals miljoner kronor. Det blottlägger behovet av ytterligare åtgärder.

Den rödgröna regeringen har i år presenterat en departementsskrivelse (Ds 2018:33) om översyn av lagstiftningen mot s.k. fordonsmålvakter. I denna framkommer att ett förändrat registreringsförfarande behöver föregås av vidare utredning. Utredningens förslag är att Transportstyrelsen bör få i uppdrag att se över vägtrafikregistret och dess funktion samt föreslå hur registreringsförfarandet ska reformeras och ytterligare

digitaliseras. Huvudsyftet med uppdraget bör vara att vägtrafikregistret så långt som möjligt ska spegla verkligheten. På så sätt motverkas enligt utredningen även användandet av fordonsmålvakter. Här finns utrymme för ytterligare krafttag. Utredningen föreslår inte någon möjlighet att vägra registrering av vissa fordon och inte heller någon begränsning för hur många fordon en person får äga. Däremot föreslår utredningen att det ska införas användningsförbud och avskyltning vid obetalda felparkeringsavgifter, något som skulle innebära ett steg i rätt riktning. Men fler steg behöver tas.

Det faktum att vi har individer som på pappret äger tusentals bilar och samtidigt har fordonsrelaterade skulder i mångmiljonklassen väcker frågan om att införa begränsningar rörande hur många fordon en privatperson kan få lov att äga. Som utredningen föreslår bör ingen generell spärr införas, med hänvisning till att äganderätten och rätten att ingå avtal fortsatt måste värnas. Den som är laglydig och saknar fordonsrelaterade skulder i form av till exempel obetalda skatter ska inte i onödan begränsas i sin rätt att äga. För att kunna komma tillrätta med problemen med bilmålvakter finns det dock skäl att överväga att införa en automatisk spärr som åtminstone sätter stopp för registrering av fordon på en person som redan har höga fordonsrelaterade skulder.

Utländska stödligor använder sig ofta av bilmålvakter när de exempelvis smugglar varor. Bilarna i fråga är då ofta kopplade till ett samordningsnummer, vilket är ett slags temporärt personnummer för utlandsfödda, som då blir en täckmantel. Denna problematik framkommer inte i utredningen Ds 2018:33. Det bör ses över hur det går att komma åt de utländska stödligor som använder sig av samordningsnummer i samband med s.k. målvaktsbilar. Ett generellt krav om tillstånd för att få lov att äga ett större antal bilar bör också utredas och övervägas. Detta bör ges regeringen till känna.

Johan Hultberg (M)